

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT- 03-69-T
Datum: 10. mart 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 10. marta 2011.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU TUŽILAŠTVA ZA PRIHVATANJE ODLOMAKA IZ
MLADIĆEVOG DNEVNIKA I DRUGO OBAVEŠTENJE TUŽILAŠTVA O
ODLOMCIMA IZ MLADIĆEVIH DNEVNIKA**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića

g. Wayne Jordash
g. Geert-Jan Alexander Knoops

Branioci Franka Simatovića

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Dana 7. oktobra 2010. godine, Veće je tužilaštvu odobrilo da svom spisku dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter doda 18 vojnih dnevnika (u daljem tekstu: dnevnicima).¹ Veće je tužilaštvu istovremeno odobrilo da u sudnici koristi 21 deo dnevnika koji je tužilaštvo već identifikovalo kao relevantan za svoju tezu (u daljem tekstu: odlomci),² i definisalo uslove za njihovo korišćenje.³ Dana 10. decembra 2010. godine, tužilaštvo je zatražilo da se odlomci prihvate bez posredstva svedoka.⁴ Tužilaštvo je takođe ponudilo dokazni predmet P378 i dostavilo obaveštenje (u daljem tekstu: obaveštenje) o još dva odlomka (u daljem tekstu: novi odlomci) koje namerava da koristi u skladu s Odlukom od 7. oktobra 2010. godine.⁵ Dana 17. decembra 2010. godine, Veće je neformalnim putem obavestilo strane u postupku da se novi odlomci mogu koristiti u sudnici od 10. januara 2011. godine. Pored toga, Veće je 13. januara 2011. godine neformalnim putem obavestilo strane u postupku da bi želelo da eventualne odgovore odbrane na Zahtev dobije do 21. januara 2011. godine. Dana 21. januara 2011. godine, Stanišićeva odbrana je neformalnim putem obavestila Veće da ne namerava odgovarati na Zahtev. Simatovićeva odbrana je odgovorila na Zahtev, 21. januara 2011. godine, i zatražila da Pretresno veće Zahtev odbaci.⁶

II. ARGUMENTACIJA STRANA U POSTUPKU

A. Zahtev tužilaštva

¹ Odluka po šesnaestom zahtevu tužilaštva za odobrenje da dopuni svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter s poverljivim dodatkom (Mladićevi dnevnicima), 7. oktobar 2010. godine (u daljem tekstu: Odluka od 7. oktobra 2010).

² *Ibid.*

³ U skladu s Odlukom od 7. oktobra 2010. godine, Veće treba da utvrdi konkretne intervale između obaveštenja i korišćenja novih delova dnevnika od slučaja do slučaja, uzimajući u obzir, između ostalog, period između obaveštenja i veličinu konkretnih delova, pri čemu će odobri adekvatno vreme; v. Odluka od 7. oktobra 2010. godine, par. 15.

⁴ Zahtev tužilaštva za prihvatanje odlomaka iz Mladićevih dnevnika i Drugo obaveštenje tužilaštva o odlomcima iz Mladićevih dnevnika, podnet na javnom osnovu, s poverljivim dodacima A i B, 10. decembar 2010. godine (u daljem tekstu: Zahtev).

⁵ *Ibid.*

⁶ Odgovor odbrane na Zahtev tužilaštva za prihvatanje odlomaka iz Mladićevih dnevnika i Drugo obaveštenje tužilaštva o odlomcima iz Mladićevih dnevnika, podnet na poverljivom osnovu 21. januara 2011. godine (u daljem tekstu: Odgovor).

a) Relevantnost odlomaka

2. Tužilaštvo tvrdi da su odlomci relevantni za tezu protiv optuženih jer pokazuju da je postojala komunikacija i saradnja među učesnicima navodnog udruženog zločinačkog poduhvata (u daljem tekstu: UZP), za koji tereti Optužnica; sadrže dokaze o cilju navodnog UZP; pokazuju doprinos optuženih navodnom UZP; sadrže informacije o aktivnostima drugih pripadnika Državne bezbednosti Srbije (u daljem tekstu: DB); sadrže pojedinosti o pitanjima vezanim za određene zločine za koje se optuženi terete; i potkrepljuju druga svedočenja i dokumentarne dokaze u ovom predmetu.⁷

3. Tužilaštvo tvrdi da odlomci pokazuju da su optuženi, a posebno Stanišić, direktno komunicirali i saradivali s drugim učesnicima navodnog UZP. Odlomci se odnose na opis sastanaka kojima je Stanišić prisustvovao, zajedno sa Slobodanom Miloševićem, Milanom Martićem, Radovanom Karadžićem i drugim ključnim učesnicima navodnog UZP.⁸ Tužilaštvo tvrdi da odlomci jasno pokazuju da je cilj komunikacije bio ostvarenje cilja stvaranja etnički čistih srpskih područja nad kojima bi učesnici UZP mogli konsolidovati kontrolu.⁹

4. U Dodatku A Zahtevu Tužilaštvo detaljno argumentira relevantnost svakog pojedinog odlomka.¹⁰

b) Dokazna vrednost odlomaka

5. Kao dokaz autentičnosti dnevnika, tužilaštvo pre svega ističe činjenicu da su dnevnici zaplenjeni iz stana Bosiljke Mladić, supruge generala Ratka Mladića. Pored toga, tužilaštvo se poziva na iskaz Manojla Milovanovića (u daljem tekstu: Milovanović), koji je svedočio da je rukopis u dnevnicima prepoznao kao rukopis Ratka Mladića (u daljem tekstu: Mladić). Tužilaštvo tvrdi da se Milovanović i Mladić znaju od 1981.

⁷ Zahtev, par. 7.

⁸ Zahtev, par. 8.

⁹ Zahtev, par. 9.

¹⁰ Zahtev, par. 4, 23-27; Dodatak A.

godine, kao i da je Milovanović tokom rata svakodnevno bio u prilici da vidi Mladićev rukopis i da je prisustvovao brojnim sastancima na kojima je Mladić pravio beleške.¹¹

6. Tužilaštvo izjavljuje da su odlomci nastali u relevantno vreme i čini se da ih je Mladić zapisivao za ličnu upotrebu. Tužilaštvo tvrdi da je upravo zbog toga verovatno da je Mladić zapisivao događaje što je tačnije mogao. Tužilaštvo dalje tvrdi da odlomke bogato potkrepljuju drugi dokumentarni dokazi i svedočenja.¹²

c) Obaveštenje i predlaganje dokaznog predmeta P378

7. Tužilaštvo dostavlja obaveštenje o svojoj nameri da nove odlomke koristi u skladu s odredbama Odluke od 7. oktobra 2010. godine.¹³ Najzad, tužilaštvo podnosi za prihvatanje i dokazni predmet P378 – tabelu na kojoj je Milovanović naznačio da je prepoznao Mladićev rukopis i koja je označena radi identifikacije.¹⁴

B. Simatovićev odgovor

8. Simatovićeva odbrana tvrdi da postoje dokazi koji upućuju na to da je rukopis u dnevnicima Mladićev. Međutim, ona istovremeno odbacuje da oni imaju dokaznu vrednost, tvrdeći da nema pokazatelja o tome kada su dnevnicima nastali.¹⁵ Pretpostavku tužilaštva da su dnevnicima nastali tokom rata Simatovićeva odbrana odbacila je kao nepotkrepljenu.¹⁶ Ona tvrdi da nije dokazan kontinuitet nadzora nad dnevnicima.¹⁷ Simatovićeva odbrana dalje ističe da je činjenica da su dnevnicima kasno zaplenjeni pokazatelj da nisu nastali u relevantno vreme i da stoga nisu pouzdani, tako da ne bi trebali biti uvršteni u spis dokaza u ovom predmetu.¹⁸

¹¹ Zahtev, par. 12.

¹² Zahtev, par. 13.

¹³ Zahtev, par. 14; Dodatak B.

¹⁴ Zahtev, par. 1.

¹⁵ Odgovor, par. 4.

¹⁶ Odgovor, par. 4-5.

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ *Ibid.*

9. Pored toga, Simatovićeva odbrana tvrdi da tužilaštvo nije pokazalo da su odlomci u dovoljnoj meri relevantni za tezu tužilaštva protiv Simatovića. Simatovićeva odbrana ističe konkretno četiri odlomka u kojima se, prema njihovom 'kreativnom' tumačenju od strane tužilaštva, Simatović pominje bilo direktno ili indirektno.¹⁹

III. MERODAVNO PRAVO

10. Pravilo 89 Pravilnika o postupku i dokazima (u daljem tekstu: Pravilnik), u svom relevantnom delu, predviđa sledeće:

(C) Veće može prihvatiti bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrednost.

(D) Veće može izuzeti dokaz ako potreba da se osigura pravično sudenje znatno preteže nad njihovom dokaznom vrednošću.

11. Pretresno veće traži da "strana podnosilac mora da bude u stanju da pokaže, jasno i konkretno, gde i kako svaki dokument odgovara predmetu".²⁰

IV. DISKUSIJA

12. Veće podseća da je u Odluci od 7. oktobra 2010. godine zaključilo da dnevnicima *prima facie* imaju dokaznu vrednost.²¹ Ova odluka se temelji na razmatranju pozitivnih indikacija da se Mladić nalazio u jedinstvenoj poziciji i imao pristup s takvim informacijama, tako da je veoma verovatno da je to i beležio, kao i na činjenici da su dnevnicima pronađeni u stanu njegove supruge. Pored toga, svedok Milovanović je svedočio da prepoznaje rukopis u dnevnicima kao Mladićev.²² Veće dalje napominje da Simatovićeva odbrana ne osporava dokaz koji je predložilo tužilaštvo, a koji upućuje na to da je rukopis u dnevnicima Mladićev. Stanišićeva odbrana nije u vezi s tim uložila nikakav prigovor.

¹⁹ Odgovor, par. 7.

²⁰ *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokumentarnih dokaza, 10. oktobar 2006. godine, par. 18; *Tužilac protiv Rasima Delića*, predmet br. IT-04-83-T, Odluka po podnesku tužilaštva u vezi s prihvatanjem dokumentarnih dokaza, 16. januar 2008. godine, par. 9.

²¹ V. Odluka od 7. oktobra 2010. godine, par. 13.

²² *Ibid.*

13. Pretresno veće smatra da činjenica da dnevnicima možda nisu nastali u relevantno vreme sama po sebi ne negira njihovu dokaznu vrednost, naročito ako sadržaj dnevnika u dovoljnoj meri potkrepljuju drugi dokazi. Vreme kada su dnevnicima nastali je faktor koji treba uzeti u obzir prilikom ocenjivanja koliko im težine Veće treba pridati s obzirom na celi spis predmeta. Štaviše, Veće se uverilo da zapise iz odlomaka potkrepljuju svedoci čije iskaze Veće već poseduje.²³ Simatovićeve odbrana nije iznela nijedan ubedljiv argument u prilog svojoj oceni da dnevnicima nisu nastali u relevantno vreme. Međutim, Veće će pažljivo i kontinuirano ocenjivati sve dokaze koji mu budu dostavljeni, a koji bi mogli da protivureče činjenici da dnevnicima, po svemu sudeći, potiču iz navedenog perioda.

14. Uzimajući u obzir gorenavedene faktore, Veće se uverilo da dnevnicima imaju dokaznu vrednost.

15. Simatovićeve odbrana se protivi navodu da su odlomci relevantni "u pogledu Simatovića". Ona dalje iznosi konkretne prigovore u vezi sa četiri odlomka koji se izričito tiču Simatovića, tačnije, odlomaka 1, 10, 12 i 16, odnosno na dokazne predmete koji na spisku na osnovu pravila 65ter nose brojeve 5887, 5896, 5898 i 5902.

16. Veće smatra da odlomci pokazuju da su imenovani učesnici navodnog UZP komunicirali i saradivali. Optuženi su u Optužnici takođe imenovani kao učesnici navodnog UZP i ponekad se pominju u dnevnicima. Ne može se reći da su ti dokazi irelevantni "u pogledu Simatovića" nezavisno o tome da li se on, i na kakav način, u njima pominje.

17. Simatovićeve odbrana iznosi prigovor na to kako tužilaštvo u Zahtevu tumači delove odlomaka 1, 10, 12 i 16. Veće, u principu, shvata zabrinutost Simatovićeve

²³ V. npr. svedočenje svedoka JF-039, koje potkrepljuje dokaz iz odlomka 1, T. 4679-4681 i T.4782-4806; svedočenje svedoka JF-061, T. 10923-10982, potkrepljuje dokaz iz odlomka 2; svedočenje Dejana Sliškovića, T. 5074-5264 i svedočenje Manojla Milovanovića, T. 4365-4464, oba potkrepljuju dokaze u odlomcima 9, 10 i 18-21.

odbrane, međutim, istovremeno smatra da ga tumačenje dokaza koje su dostavile strane u postupku ne obavezuje. Isključiva svrha argumenata koje je tužilaštvo iznelo u Zahtevu u vezi s relevantnošću odlomaka je pomoć Veću da utvrdi da li su dokumenti *dovoljno* relevantni za predmet o kojem se radi. Veće će tačnu svrhu odlomaka u strukturi predmeta odrediti na osnovu celokupnog spisa predmeta.

18. Uzimajući u obzir faktore navedene gore u tekstu, Veće se uverilo da su odlomci relevantni *za ovaj predmet*.

19. Što se tiče dva konkretna odlomka, odlomka 1, koji na spisku na osnovu pravila 65ter nosi broj 5887, i odlomka 14, koji na spisku na osnovu pravila 65ter nosi broj 5900, Veće napominje da se ni u originalu na b/h/s-u ni u prevodima na engleski jezik koje je dostavilo tužilaštvo ne postoje konkretni datumi događaja koji se u njima pominju. S obzirom na odlomke 1 i 14 u kontekstu relevantnih delova dnevnika, Veće zaključuje da je potrebno prihvatiti proširenu verziju tih odlomaka radi utvrđivanja tih konkretnih datuma. Veće napominje da su ERN-brojevi dodeljeni samo za dnevnik u celosti, a ne za svaku stranicu, tako da se u navodima o tome koje stranice trebaju biti dodane odlomcima Veće poziva na klasičnu paginaciju. Odlomak 1 treba proširiti kako bi obuhvatio stranice 172-176 engleskog prevoda dnevnika za period od 27. maja do 31. jula 1992. godine, tako da u ažuriranoj verziji odlomka bude obuhvaćen datum subota, 20. juni 1992. godine.²⁴ Odlomak 14 treba proširiti kako bi obuhvatio stranicu obeleženu oznakom B.M1.109 engleskog prevoda dnevnika za period od 9. januara do 21. marta 1994. godine, tako da u ažuriranoj verziji odlomka bude obuhvaćen datum četvrtak, 17. februara 1994. godine.²⁵ U oba slučaja, ažurirani odlomci trebaju početi od stranice na kojoj se navodi konkretan datum.

20. Što se tiče Obaveštenja, novi odlomci obuhvataju ukupno devet strana engleskog prevoda i uglavnom se odnose na sastanke koje su održali učesnici navodnog UZP. S obzirom na ograničenu veličinu identifikovanih odlomaka i činjenicu da su timovi

²⁴ Evidencioni broj 0668-3197-0668-3595-ET.

²⁵ Evidencioni broj 0668-2185-0668-2290-ET.

odbrane o tome obavešteni od trenutka kad je tužilaštvo podnelo Zahtev 10. decembra 2010. godine, Veće je zaključilo da je, odobrivši da se novi odlomci koriste u sudnici od 10. januara 2011, odbrani dalo dovoljno vremena za pripremu.

21. Veće napominje da Simatovićeva odbrana ne iznosi nijedan konkretan prigovor u vezi s uvrštavanjem u spis dokaznog predmeta P378 i uverilo se da je taj dokument relevantan i da ima dokaznu vrednost.

V. DISPOZITIV

22. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 89 Pravilnika, Veće:

PRIHVATA sledeće odlomke na javnom osnovu:

odlomke koji na spisku na osnovu pravila 65ter nose brojeve: 5888, 5889, 5890, 5891, 5892, 5893, 5894, 5895, 5896, 5897, 5898, 5899, 5901, 5902, 5903, 5904, 5905, 5906²⁶ i 5907;

PRIHVATA u dokaze dokazne predmete koji na spisku na osnovu pravila 65ter (odlomak 1) nose broj 5887, odnosno broj 5900 (odlomak 14), u proširenom obliku, tako da odlomak 1 u proširenom obliku obuhvata stranice 172-176 engleskog prevoda dnevnika iz perioda od maja do jula 1992. godine, a odlomak 14 u proširenom obliku obuhvata stranice B. M1. 109 dnevnika iz perioda januar-mart 1994. godine; i

IZDAJE UPUTSTVO tužilaštvu da dokazne predmete odgovarajuće tome unese u *e-court*;

UVRŠTAVA U SPIS P378; i

²⁶ Veće napominje da se dokazni predmeti koji na spisku na osnovu pravila 65ter nose brojeve 5904-5906 uvrštavaju u spis i kao MFI P1628. Budući da se zaključak Veća o njihovom prihvatanju donosi ovom odlukom, MFI P1628 se stoga poništava.

TRAŽI da Sekretarijat prihvaćenim dokumentima dodeli brojeve kao dokaznim predmetima i da Veće i strane u postupku obavesti o tim dodeljenim brojevima.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavan engleski tekst.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsedavajući

Dana 10. marta 2011.
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]